

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti (4. ročník)

Aj v tomto období, keď sa deti učia doma, je potrebné rozvíjať čitateľskú gramotnosť, ktorá je pre život každého človeka veľmi dôležitá. Dnes sme pripravili cvičenia pre štvrtákov.

Cvičenia pre deti

HAVRAN A LIŠIAK

(podľa Petra Petišku)

Sedel raz havran na konári vysokého stromu a v zobáku držal hodný kus syra. Jeho lahodná vôňa prilákala k stromu starého lišiaka. Keď zbadal, že havran sedí privysoko, aby sa ho mohol zmocniť, zastal pod stromom.

„Dobrý deň ti želim, kráľ havranov! Dnes si výnimočne pekný. Tvoj vzhľad ma priam očaril. A ak máš aj hlas taký nádherný, si najvznešenejším vtákom v tomto lese!“

Polichotený toľkými poklonami chcel hneď a zaraz lišiakovi dokázať, že nielen jeho šaty, ale aj hlas je hodný kráľovského titulu. Otvoril hneď doširoka zobák a syr mu z neho vypadol. Kým stihol niečo zakrákať, lišiak už držal syr v papuli a havranovi hovorí: „Vďaka za ten syr a vedz, že každý lichotník žije na účet svojich poslucháčov. Toto poučenie je vzácnejšie ako tvoj syr.“

Zahanbený havran si v duchu prisahal, že na lichôtky si odteraz dá dobrý pozor.

1. Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky?

- A. Ľudia, ktorí chvália iných, sú vždy veľmi úprimní.
- B. Ten, kto druhého príliš vychvaľuje, zväčša nemá úprimné úmysly.
- C. Nemusíme si dávať pozor na falošné lichotenie.
- D. Lišiak chcel havrana pochváliť, lebo to bol jeho dobrý kamarát.

2. Uvedený text je:

- A. vecný
- B. umelecký

C. rozprávkový

D. básnický

3. Vysvetli vlastnými slovami význam slova LICHOTNÍK

---

4. Uvedený text je:

A. rozprávka

B. príslovie

C. povesť

D. bájka

5. Aký bol havran? Napíš dve prídavné mená.

---

6. Aký bol lišiak? Napíš dve prídavné mená.

---

7. Vypíš z textu ponaučenie.

---

8. Najznámejší tvorcovia bajok boli:

A. Krylov, Ezop, Feldek

B. Rúfus, Ezop, Feldek

C. Ezop, Krylov, La Fontaine

D. Ezop, Hevier, La Fontaine

9. Napíš krátku osnovu príbehu.

---

10. Ktorý z uvedených autorov nepísal bajky?

- A. Jonáš Záborský
- B. Ivan Andrejevič Krylov
- C. Jean de La Fontaine
- D. Gabriela Futová

11. Vypíš z textu 1 podstatné meno stredného rodu, 1 podstatné meno mužského rodu, 1 podstatné meno ženského rodu.

---

12. Napíš, ktorým slovom môžeme nahradiť podčiarknuté slovo vo vete: *Sedel raz havran na konári vysokého stromu a v zobáku držal hodný kus syra.*

---

13. Vypíš z textu 1 priamu reč.

---

14. Podčiarkni vo vete prídavné mená.

Jeho lahodná vôňa prilákala k stromu starého lišiaka.

15. Text ukážky je písaný formou:

- A. poézie
- B. prózy
- C. divadelnej hry
- D. piesne

Kľúč správnych odpovedí pre rodičov

1. Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky?

- A. Ľudia, ktorí chvália iných, sú vždy veľmi úprimní.
- B. Ten, kto druhého príliš vychvaľuje, zväčša nemá úprimné úmysly.
- C. Nemusíme si dávať pozor na falošné lichotenie.
- D. Lišiak chcel havrana pochváliť, lebo to bol jeho dobrý kamarát.

2. Uvedený text je:

- A. vecný
- B. umelecký
- C. rozprávkový
- D. básnický

3. Vysvetli vlastnými slovami význam slova LICHOTNÍK

Je to človek, ktorý niekoho prehnane a neúprimne chváli.

4. Uvedený text je:

- A. rozprávka
- B. príslovie
- C. povesť
- D. bájka

5. Aký bol havran? Napíš dve prídavné mená.

Napríklad:

Naivný, zahanbený...

6. Aký bol lišiak? Napíš dve prídavné mená.

Napríklad:

prefíkaný, nenásytný...

7. Vypíš z textu ponaučenie.

Zahanbený havran si v duchu prisahal, že na lichôtky si odteraz dá dobrý pozor.

8. Najznámejší tvorcovia bajok boli:

- C. Krylov, Ezop, Feldek
- D. Rúfus, Ezop, Feldek
- C. Ezop, Krylov, La Fontaine
- D. Ezop, Hevier, La Fontaine**

9. Napíš krátku osnovu príbehu.

Dieťa napíše osnovu podľa vlastných predstáv. Ak nevie napísať osnovu, môže napísať krátky obsah.

10. Ktorý z uvedených autorov nepísal bajky?

- A. Jonáš Záborský
- B. Ivan Andrejevič Krylov
- C. Jean de La Fontaine
- D. Gabriela Futová**

11. Vypíš z textu 1 podstatné meno stredného rodu, 1 podstatné meno mužského rodu, 1 podstatné meno ženského rodu.

Napríklad:

Ženský rod: *vôňa*

Stredný rod: *poučenie*

Mužský rod: les

12. Napíš, ktorým slovom môžeme nahradiť podčiarknuté slovo vo vete: *Sedel raz havran na konári vysokého stromu a v zobáku držal hodný kus syra.*

veľký

13. Vypíš z textu 1 priamu reč.

Napríklad: „Vďaka za ten syr a vedz, že každý lichotník žije na účet svojich poslucháčov. Toto poučenie je vzácnejšie ako tvoj syr.“

14. Podčiarkni vo vete prídavné mená.

Jeho lahodná vôňa prilákala k stromu starého lišiaka.

15. Text ukážky je písaný formou:

A. poézie

B. prózy

C. divadelnej hry

D. piesne